MINORPROMOTIE

DECEMBER 2024

Minorpromotie jaargang 23, nr. 2, december 2024

Het kerstdiner, Jeugdpartijen, Eindspel

INHOUDSOPGAVE

3 **Opgave minorpromotie**

4 **Het kerstdiner**

6 **Analyses**

9 **Oplossing Kruiswoordpuzzel**

10 **Geslaagd met een 10!**

12 **Kruispenningen**

16 **Eindspel**

18 **Winterprobleem**

18 **Oplossingen**

19 **Jeugdkalender**

20 **Hertenspinsels**

VOORWOORD

De tweede editie van de Minorpromotie nieuwe stijl ligt voor je. Er zijn weer de gebruikelijke items om te lezen en van te genieten, maar eerst twee punten van aandacht. Allereerst: De Huub van Dongenprijs! Een opmerkzame lezer heeft die in de vorige Minor natuurlijk gemist en dat is helemaal juist. Het vorige nummer was eigenlijk bedoeld als decembernummer voor 2023. Mijn plan is nu om in de volgende Minor, het maartnummer (80), de Huub van Dongenprijs van vorig seizoen (2023-2024) uit te reiken om dan in nummer 82 (september 2025) weer helemaal bij te zijn.

Dan droevig nieuws: Leon Theuns is overleden. Hij schreef in de periode 2011-2013 negen stukjes voor onze Minorpromotie. Hij gaf ook graag les, bezocht vele toernooien als gast en had ook originele ideeën, waar hij vol passie over kon uitweiden. Leon is 74 jaar geworden.

Zo zie je maar weer hoe relatief alles is. Ik wens jullie veel lees- en schaakplezier met deze Minor.

MINORPROMOTIE 79

Redactie-adres:
Oliver de Hert
Brabant Wal 61
4661 DW Halsteren
e-mail: minor@schaakt.nl
Homepage Minorpromotie: www.nbsb.nl/jeugd/minorpromotie

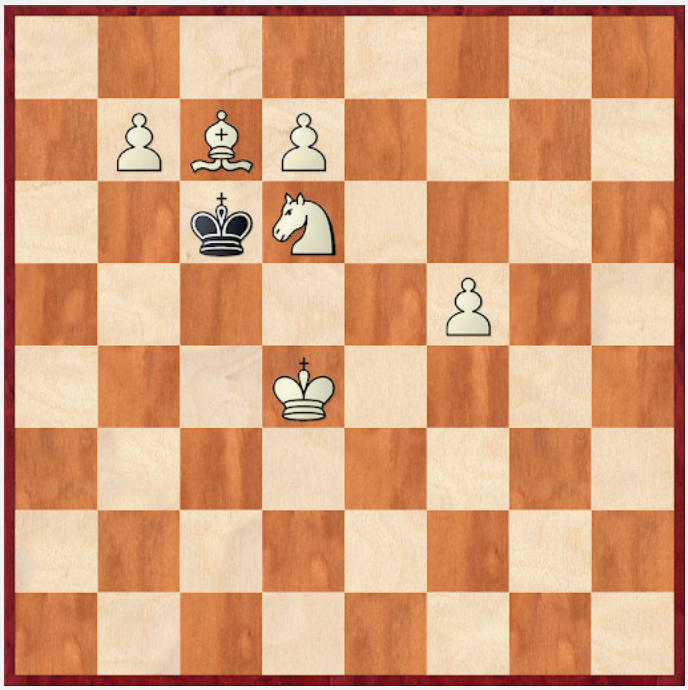
Mede mogelijk gemaakt door:
Frank Lambregts, Oliver de Hert, Kees van Hogeloon,
Walter Anema, Arjon Severijnen, Herman Grooten,
Albert Jan Blank, Frans Peeters en Jan Haverhoek

OP DE VOORPAGINA

Zoë Omnes (HMC Den Bosch)
Foto gemaakt door Frans Peeters op de Pupillendag in Roosendaal

Minorpromotieopgave:

Een compositie van C.H. Courtenay (1870)

Wit geeft mat in twee

1.d8L Kd7 2.b8P#

Niets uit dit blad mag gepubliceerd worden zonder vooraf toestemming van de hoofdredacteur

Minorpromotie is het jeugdblad van de NBSB. Het heeft als doelstelling het schaakspel onder de jeugd in Noord-Brabant te promoten

SCHAAKVERHAAL

HET KERSTDINER

Kees van Hogeloon

Vader was niet blij. Moeder had oma (haar eigen moeder) uitgenodigd voor het kerstdiner. Vader vond dat eigenlijk maar niks, maar moeder had erop gestaan. “Anders is ze maar alleen met Kerst en dat is ook zo sneu.” Vader had er zich maar bij neergelegd, deze slag was toch niet te winnen.

Jeroen kon er zich niet druk over maken. Hij was druk bezig op zijn mobieltje en zat een partijtje te schaken op internet. Hij was zo druk bezig met zijn partij dat hij helemaal niet in de gaten had dat oma naast hem was komen zitten en een gesprek met hem probeerde aan te knopen.

“En Jeroen, wat is je lievelingsvak op school?”

“Ha, Italiaans.”

“Italiaans? Krijgen jullie dat tegenwoordig ook al op school? Apart. En hoe ga je naar school? Te voet, of met de fiets, of...”

“Ik pak het paard.”

“Het paard? Origineel. Ik wist niet dat jullie een paard hadden. En waar laat je het paard dan als je op school zit?”

“Mijn paard zit ingesloten. Hij kan nergens naar toe.”

“Nou ja, dat is maar goed ook. Anders zou het beestje weglopen. Wie weet verdwaalt het dan. Maar zou het niet beter zijn om je paard thuis te laten en te voet te gaan?”

“Hm... slechte loper...”

“Dat komt gewoon omdat je het te weinig doet. Al zit het wel in de familie. Je vader is ook niet echt een goede loper. Die zou ook eens wat meer mogen bewegen.”

“Wat vind je ervan dat oma vandaag met ons mee eet?”, vroeg moeder ineens tussendoor.

“Ah! Die dame is irritant!”

“Nou moe!”, riep oma.

“Jeroen! Zo praat je niet over je oma!”, riep moeder boos. Maar tegelijkertijd mompelde vader bijna onhoorbaar: “Goed gezegd, Jeroen. Vind ik ook.”

“Ik wil dat je je excuses maakt, Jeroen!”, vervolgde moeder.
“Nou, wat zeg je dan tegen oma?”

“Ik ga die dame slaan!”, riep Jeroen, die nog altijd helemaal opging in zijn schaakpartij.

“Ongehoord!”, tierde oma. “Ik blijf hier geen minuut langer! Ik ga naar huis!” En oma liep woedend de deur uit.

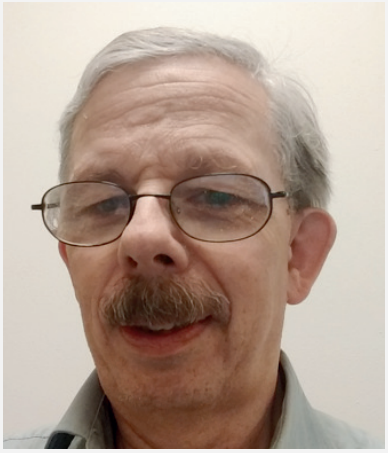
“Nou, bedankt hoor!”, schreeuwde moeder razend. “Je hebt het hele kerstdiner verknald, nog voor het begonnen is. Dat heb je mooi voor elkaar!”

Nu pas keek Jeroen op van zijn mobieltje en was hij even los van zijn spannende partij. Vanwaar ineens al die commotie? Toen werd hij aangetikt door zijn vader, die voor zijn ogen een vette duim opstak.
“Goed gedaan, Jeroen!”
En Jeroen kon alleen maar stamelen: “Hoezo? Wat is er gebeurd?”

ANALYSES

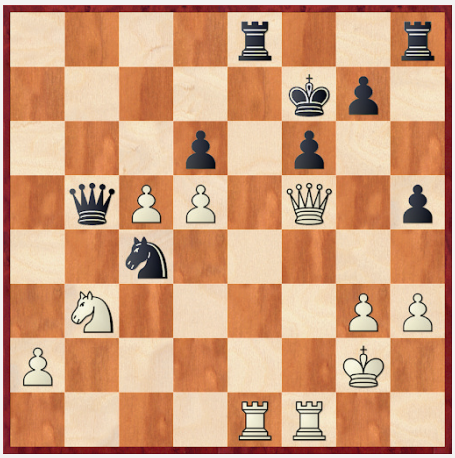
JEUGDPARTIJEN (WK BRAZILIË)

Walter Anema

Meestal zijn er in de kerstvakantie de persoonlijke kampioenschappen van de NBSB. Als je daarin goed speelt en daarna ook nog het NK wint, kan je naar het WK. Mijn clubgenoot Ethan Chua was daarin geslaagd. Van 29 oktober tot en met 9 november werden in Florianopolis (Brazilië) 11 ronden in het jeugd WK gespeeld en Ethan was daar de enige Nederlandse deelnemer.

Ronde 2:
Ethan Chua – Lucas Galvan Calcada

Wit is aan zet, zwart dreigt Pe3+.

31. Pb3-d4

31… Pe3+ werkt nu niet: 32.Txe3! Db2+ 33. Tf2 Dxd4 34.Dd7+ Kg6 35.Txe8

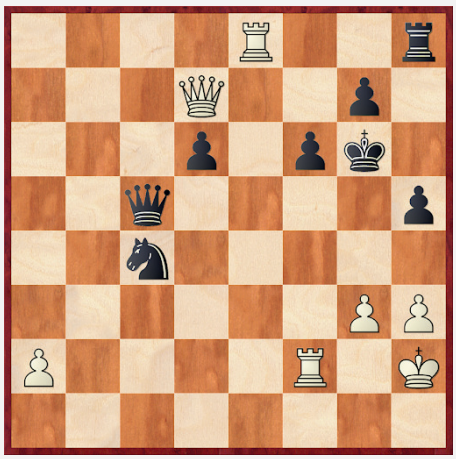
31. ... Db5-b2+
32. Tf1-f2! Db2xd4?

Beter was 32… Txe1 33.Txb2 Pe3+ 34.Kf2 Pxf5 35.Pxf5 en wit staat iets beter.

33. Df5-d7+ Kf7-g6
34. Te1xe8 Dd4xd5+

Beter was Txe8

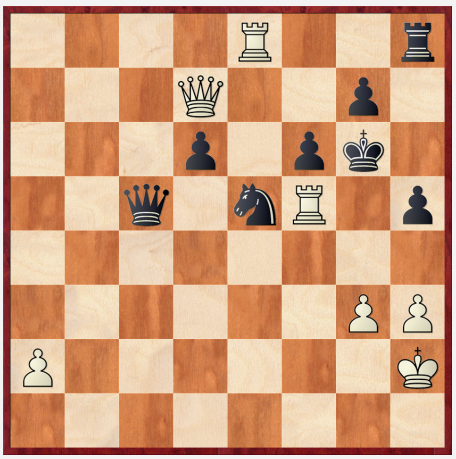
35. Kg2-h2 **Dd5xc5**

36. Tf2-f5?

Helaas gaat wit hier de fout in. Tc2 had het voordeel behouden. Ethan rekende op: 36… Dxf5 37.Dxf5 Kxf5 38.Txh8 en wit wint dankzij de a-pion.

36. ... Pc4-e5

37. Tf5xe5!!

Zwart dreigde met Txe8 Dxe8+ Kxf5 de witte toren te winnen.

37. ... Dc5-f2+
38. Kh2-h1 Df2-f1+

Zwart blijft schaak geven, dus remise.

Ronde 7:
Lukas George Sprincean – Ethan Chua

14. ... f7-f5

Ziet eruit als een logische zet, maar het probleem is dat de loper op e6 niet verdedigd is.

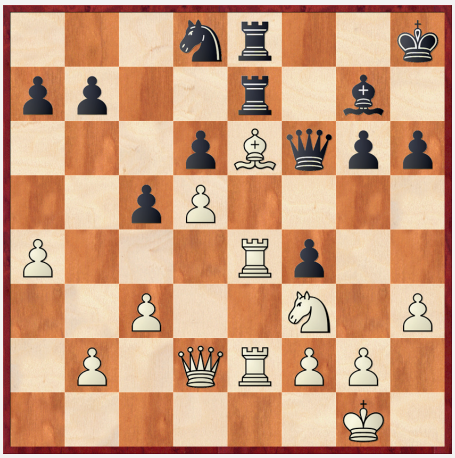
15. Pd5-f4! e5xf4
16. Lc4xe6 f5xe4
17. Te1xe4 Dd8-f6
18. Ta1-e1 Ta8-e8
19. d3-d4 Pc6-d8

Dit is wat passief, maar ruilen op d4 als je achterstaat is ook niet alles.

20. d4-d5 Te8-e7
21. Te1-e2

Maakt het mogelijk om met De1 alle zware stukken op de e-lijn te zetten en dan via Lc8 de zwarte stelling binnen te dringen. Vandaar zwarts volgende zet:

21. ... Tf8-e8??

22. Te4xf4

De pion op f4 stond niet meer voldoende gedekt en de dame is gevangen. Ethan geeft hier op.

Ronde 8:
Ethan Chua – Javohir Bozorov

8. d4-d5!?!

Beter is waarschijnlijk Pbc3. Er ontstaat nu wel een boeiende positie.

8. ... Lg7xb2?

Ziet er aantrekkelijk uit maar Ethan heeft hier rekening mee gehouden!

9. Lc1xb2 Db6xb2

10. d5xc6?

Spectaculair, maar helaas de verkeerde keuze. Beter was Pbc3. Wit ontwikkelt dan snel en omdat de zwarte dame niet goed staat, gaat de ontwikkeling van zwart moeizaam.

10. ... Db2xa1
11. c6xb7 Lc8xb7
12. Dd1-b3 Lb7-a6
13. Pe2-c3

De zwarte dame is in de hoek gezet, inmiddels ingesloten en dreigt verloren te gaan. Wit kan echter niet rocheren vanwege die lastige loper op a6.

13. ... Ta8-c8
14. Ke1-d2!

Zwart dreigde Txc3. Dan kan wit niet terugnemen met het gepende paard en als de dame slaat heeft zwart Dxb1 met goede stelling.

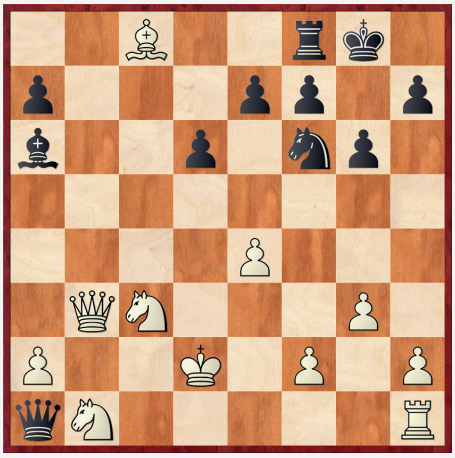
14. ... Pg8-f6
15. Lg2-h3?

ANALYSES

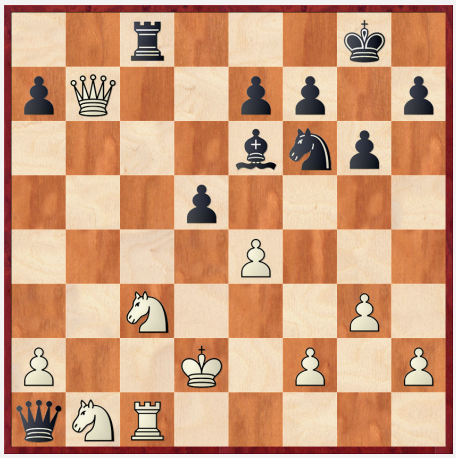
Haalt Pg4 uit de stelling en valt de toren aan. Zwart miste hier een goede zet: 15… Pxe4+! Op 16.Pxe4 volgt 16… Dd4+ 17.Ke1 Tc1+ 18.Dd1 Txd1# en op 16.Ke3 volgt 16… Txc3+! 17.Pxc3 Dxc3+ 18.Dxc3 Pxc3 en zwart wint.

15. ... O-O?
16. Lh3xc8

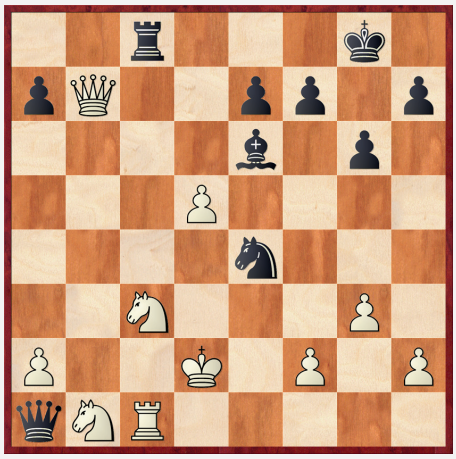
Ook hier heeft zwart de geweldige zet 16… Pxe4+ Er volgt dan 17.Pxe4 Dd4+! 18.Kc1 Dxe4 en zwart wint een stuk of een kwaliteit terug.

16. ... Tf8xc8
17. Th1-e1 La6-c4
18. Db3-b7 Lc4-e6
19. Te1-c1 d6-d5!!

Het zwakke punt in de witte stelling is e4 en daarop zet zwart nu extra druk. Het lijkt alsof pion d5 niet genoeg verdedigd is…

20. e4xd5 Pf6-e4+

21.Kd3 kan nu niet wegens Pc5+. Ook 21.Kc2 kan niet wegens Txc3+ met vernietigende mataanval.

21. Kd2-e2 Pe4xc3+?

Beter was Lf5 en zwart houdt een goede stelling.

22. Tc1xc3 Tc8xc3
23. Pb1xc3 Da1xc3
24. d5xe6 Dc3-c4+
25. Ke2-f3 Dc4xa2

Zwart staat een pion voor en kon even later een punt bijschrijven.

Ronde 9:
Marek Durovka – Ethan Chua

12. ... Pf6xe4!!

De pion leek voldoende beschermd te zijn, maar de loper op e3 is niet verdedigd.

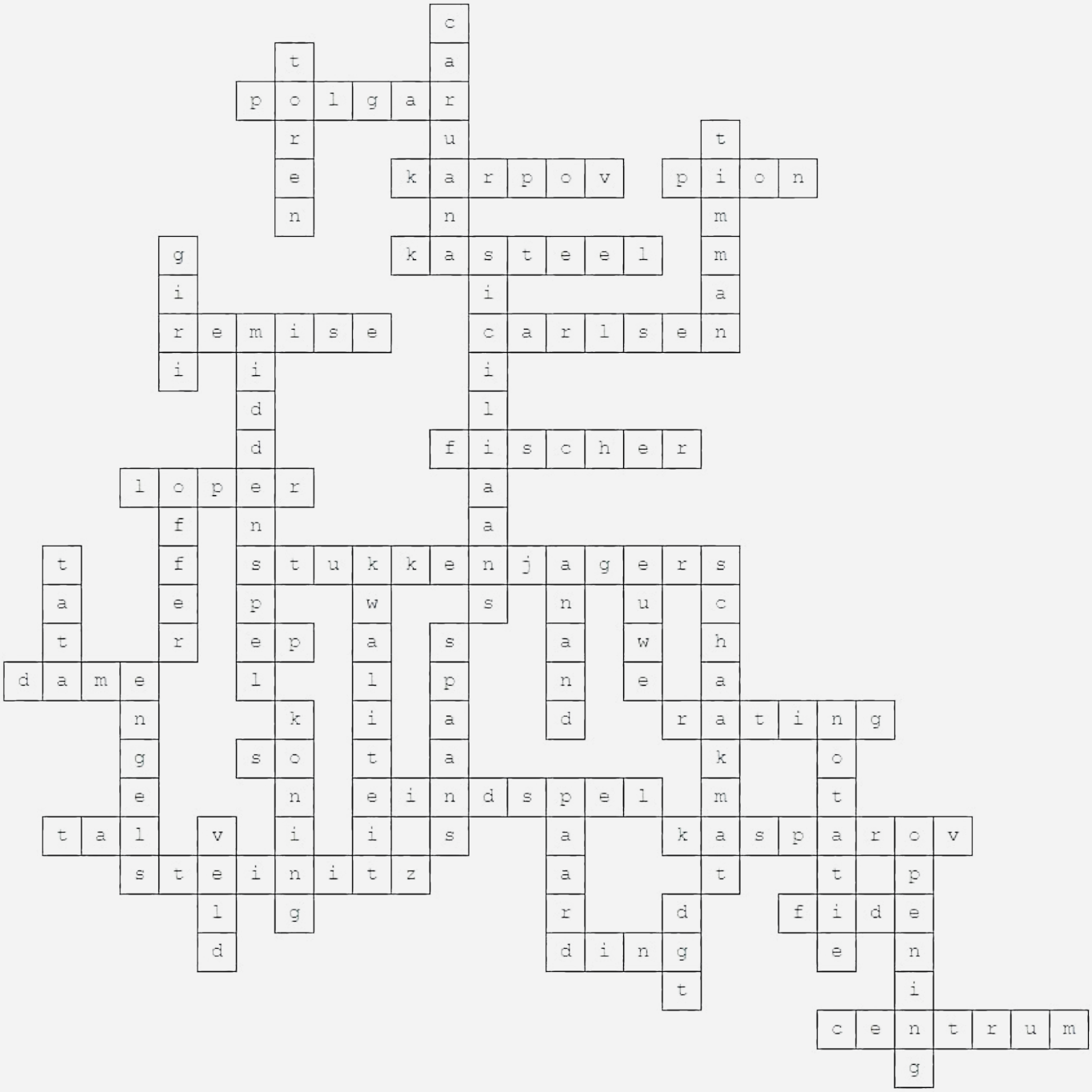
13. Pc3xe4 f7-f5
14. Pe4-g5 Te8xe3

Hiermee won Ethan de partij.

Ethan eindigde na een sterk begin en een wat minder vervolg met 5½ uit 11 op precies 50%.

De remise tegen Havard Haug, die een elo-rating van maar liefst 2352 had, heb ik niet laten zien. Ethan heeft die zelf al geanalyseerd. Samen met partij 3, die door Ethan werd gewonnen, kan je die analyse vinden door de QR-code te scannen

KRUISWOORDPUZZEL
DE OPLOSSING

GESLAAGD MET EEN 10!

Tijd voor de derde lijst waarin we kunnen zien hoe goed jullie zijn door zomaar een tien te halen! Tweemaal eerder plaatste ik al zo'n lijst: dat was in de Minors 65 en 73. Deze versie sluit naadloos aan op Minor 73. De 78 namen zijn wel van de seizoenen 2022 en 2023 van scholen en clubs in het westen van Brabant. Voor de resultaten van het einde van 2023 en 2024 moet je nog even wachten…

Top drie clubs/scholen met de meeste tienen

1. **'t Paardje: 16**
2. **SKOD: 13**
3. **De Vincent 11**

Naam	Club/School	# Geboren	Examendatum	Stap
Thimo Linders	De Pion	2007	3-3-2023	4
Anoush Fayaz	BSV	2006	18-4-2023	3
Justin Huang	De Baronie	2007	7-6-2022	3
Aron Tilborghs	De Baronie	2008	31-1-2023	2
Huub van Horen	De Baronie	2011	4-4-2023	2
Jerry Wan	De Baronie	2013	31-1-2023	2
Daniël van Hassel	De Pion	2006	9-6-2023	2
Tim Rampaart	De Pion	2009	2-6-2023	2
Guus Plukkel	De Pion	2014	2-6-2023	2
Timon Alberts	De Vincent	2011	11-7-2022	2
Anna Visser	De Vincent	2013	21-6-2023	2
Joris Kuik	De Vincent	2013	21-6-2023	2
Maas van Loon	DSC	2007	20-3-2022	2
Niek Verstraaten	Rode Lopers	2002	3-6-2022	2
Hugo Hartingsveld	Rode Lopers	2011	3-6-2022	2
Tygo Rommens	Staunton	2010	3-6-2022	2
Yi Wagtmans	Staunton	2009	23-6-2023	1+
Winston Luong	Staunton	2012	23-6-2023	1+
Zein Eddin Makdah	De Baronie	2009	7-6-2022	1
Gijs Soeteman	De Baronie	2011	7-6-2022	1
Oscar Altenburg	De Baronie	2013	31-1-2023	1
Anna van Doveren	De Baronie	2014	7-6-2022	1
Kornelia Grzegorek	De Pion	2009	24-6-2022	1
Nida Cayin	De Pion	2010	9-6-2023	1
Joni van Hassel	De Pion	2011	2-6-2023	1
Levi van Nijnatten	De Raadsheer	2010	14-5-2023	1
Teun van Aert	De Raadsheer	2010	26-1-2023	1
Suze Kools	De Raadsheer	2012	9-10-2022	1
Maaike Hardenberg	De Vincent	2011	11-7-2022	1
Sieb van der Toom	De Vincent	2011	11-7-2022	1
Boaz van Leijenhorst	De Vincent	2013	31-5-2023	1
Kay Gommers	De Vincent	2013	11-7-2022	1
Luuk Schellingerhout	De Vincent	2013	11-7-2022	1
Sem Dijkers	De Vincent	2013	31-5-2023	1

Naam	Club/School	# Geboren	Examendatum	Stap
Cato den Arend	De Vincent	2014	31-5-2023	1
Floriaan Visser	De Vincent	2016	11-7-2022	1
Yi Wagtmans	Staunton	2009	17-2-2023	1
Tias van Loenhout	Staunton	2012	30-6-2023	1
Jayden Horrevoets	‘t Paardje	2007	15-2-2022	Op 2
Amane Nakagawa	‘t Paardje	2010	15-5-2023	Op 2
Cas de Peuter	‘t Paardje	2013	24-5-2022	Op 2
Floris Dekker	‘t Paardje	2013	29-3-2022	Op 2
Aybars Kumas	‘t Paardje	2014	13-9-2022	Op 2
Edwin Chen	‘t Paardje	2014	9-5-2023	Op 2
Emir Kalemli	‘t Paardje	2014	28-2-2023	Op 2
Jesse Breugem	‘t Paardje	2014	7-2-2023	Op 2
Duncan Paauw	BSV	2008	4-4-2023	Op 2
Milan Kommers	BSV	2009	29-3-2022	Op 2
Jens Groenveld	BSV	2013	4-4-2023	Op 2
Mick Ferber	BSV	2013	18-4-2023	Op 2
Jona Dekkers	BSV	2016	15-11-2022	Op 2
Owen Braspenning	De Raadsheer	2013	19-1-2023	Op 2
Jayden Horrevoets	‘t Paardje	2007	14-9-2021	Op 1
Amane Nakagawa	‘t Paardje	2010	28-3-2023	Op 1
Merijn de Regt	‘t Paardje	2011	22-3-2022	Op 1
Cas de Peuter	‘t Paardje	2013	3-5-2022	Op 1
Aybars Kumas	‘t Paardje	2014	17-5-2022	Op 1
Edwin Chen	‘t Paardje	2014	21-3-2023	Op 1
Emir Kalemli	‘t Paardje	2014	15-11-2022	Op 1
Jesse Breugem	‘t Paardje	2014	20-12-2022	Op 1
Maurits de Groot	BSV	2012	9-11-2021	Op 1
Evi Sebregts	BSV	2015	18-4-2023	Op 1
Marcus Bakx	BSV	2017	5-7-2022	Op 1
Issam Azzouz	De Pion	2013	2-6-2023	Op 1
Zayd Oulad Ali Ahmed	De Pion	2014	2-6-2023	Op 1
Billy Takens	SKOD	2012	15-2-2023	Op 1
Eska Folkerts	SKOD	2012	15-2-2023	Op 1
Evi Bijl	SKOD	2012	15-2-2023	Op 1
Evi Linders	SKOD	2012	15-2-2023	Op 1
François Fluitman	SKOD	2012	15-2-2023	Op 1
Guusje Akkermans	SKOD	2012	15-2-2023	Op 1
Mila Dudok	SKOD	2012	15-2-2023	Op 1
Quint Kasandikromo	SKOD	2012	15-2-2023	Op 1
Simon van Diepenbeek	SKOD	2012	15-2-2023	Op 1
Tom Verhulst	SKOD	2012	15-2-2023	Op 1
Xanthe Blankenstein	SKOD	2012	15-2-2023	Op 1
Ben van der Linden	SKOD	2013	15-2-2023	Op 1
Daan van Steen	SKOD	2013	15-2-2023	Op 1

KRUISPENNINGEN

foto: Pascal Simon

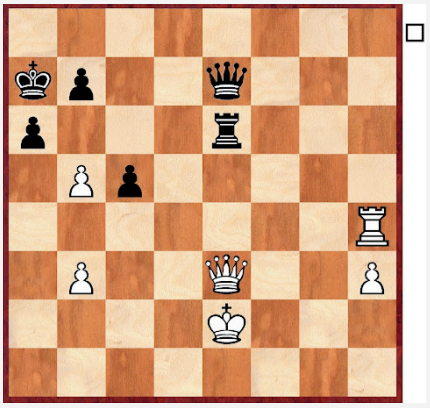
Herman Grooten

Als trainer maak ik veel gebruik van eindspelstudies. Het is oud HMC-er Harold van der Heijden, die erin geslaagd is meer dan 10.000 studies in te voeren en op te slaan om zo de grootste database ter wereld met eindspelstudies te creëren. Deze database is eigenlijk onmisbaar voor elke schaaktrainer. De fraaiste thema's komen tevoorschijn in eindspelstudies. Één van de redenen dat ik met studies werk is dat je een combinatiemotief in zijn zuivere vorm kunt tonen. In een (correcte!) studie staan weinig stukken op het bord, er is maar één variant die tot de winst leidt en het tegenspel is vaak verborgen en daarom nuttig om het zoeken naar verdedigingen te trainen.

Middenspelsituaties uit actuele partijen zijn vaak onoverzichtelijk waardoor een bepaald thema naar de achtergrond wordt gedrongen. Eigenlijk is het oplossen van eindspelstudies niets anders dan het oefenen op tactiek! Het bezwaar dat sommige leerlingen aanvoeren is dat sommige motieven zo weinig voorkomen in de praktijk dat je je kunt afvragen wat het nut ervan is om dat de trainen. Daar kun je inderdaad je vraagtekens bij plaatsen, maar de andere kant van het verhaal is dat als je een thema hebt bestudeerd je ook meer kans zult hebben dat het in je eigen partijen tevoorschijn komt. Kijk straks maar hoe ik het thema van deze rubriek zelf een keer mocht toepassen in een toernooipartij!
Daarbij is het leren visualiseren (vooruitzien van stellingen) en het nauwkeurig berekenen van een variantenboom altijd een vaardigheid die getraind mag worden. Natuurlijk probeer ik eindspelstudies te selecteren die er zo natuurlijk mogelijk uitzien waarbij het zetverloop niet dermate ingewikkeld is dat de gewone clubschaker er zijn tanden op stuk moet bijten.

Een tijdje geleden vroeg ik me af hoe het zit met bijzondere thema's zoals de 'kruispenning'. Ik stuurde bovengenoemde Harold van der Heijden van de eindspelstudies een berichtje of hij mogelijkheden zag om op dit soort thema's te zoeken in zijn database. Ik werd op mijn wenken bediend want Van der Heijden schreef direct een rubriek rondom bovengenoemd thema. Harold liet de volgende studie in zijn rubriek zien. Ik geef alleen het slot:

Eindspelstudie Kling & Horwitch (1873)

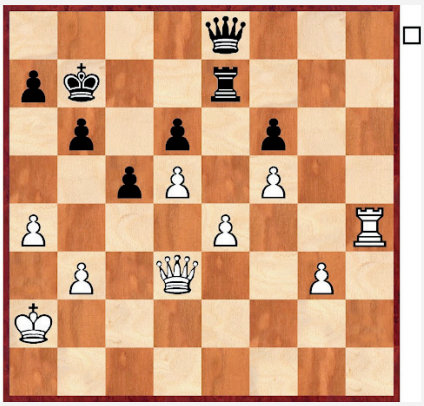
2. b6+
Hiermee lokt wit de zwarte koning naar een ongelukkig veld.

2... Kxb6
2... Kb8 3. Th8+ De8 4. Txe8+ Txe8 5. Dxe8#
2... Txb6 3. Dxe7 met winst.

3. Th6!
Daar is de kruispenning! Op 3... Txh6 volgt 4. Dxe7 met damewinst!
1-0

Het volgende voorbeeld komt uit een partij die ik in een toernooi in Frankrijk speelde.

H. Grooten - Bogdan (La Fère, 2005)

In deze stelling heeft wit een pion meer, maar het valt niet mee om deze pluspion tot gelding te brengen. Ik zag in elk geval niet hoe ik tegen deze sterke Franse IM verder zou kunnen komen. Omdat er sprake was van een uitvluggerfase en hij niet al te veel tijd had, besloot ik om een eens gokje te wagen. Iets dat ik als objectieve speler niet vaak deed.

51. e5?
Objectief gezien flauwe kul, maar zie wat er gebeurt... Ook met 51. Dc3 Txe4 52. Txe4 Dxe4 53. Dxf6 Dc2+ 54. Ka3 c4! valt er geen eer te behalen voor wit.

51... Txe5 52. Th7+ Te7??
En ja hoor: eindelijk trapt er iemand in de val die ik voor hem gespannen had! Hij had natuurlijk moeten onderkennen dat wit na 52... Kb8 53. Da6 Te7 niets heeft. Ook niet na 54. Txe7 Dxe7 55. a5 De1 56. axb6 Dd2+ 57. Ka3 Db4+ 58. Ka2 Dd2+ met eeuwig schaak

53. De4!
Eindelijk was ik er een keer in mijn carrière in geslaagd om gebruik te maken van een kruispenning. Zwart gaf het op. Overigens hadden ook 53. De3 en 53. De2 hetzelfde resultaat opgeleverd!

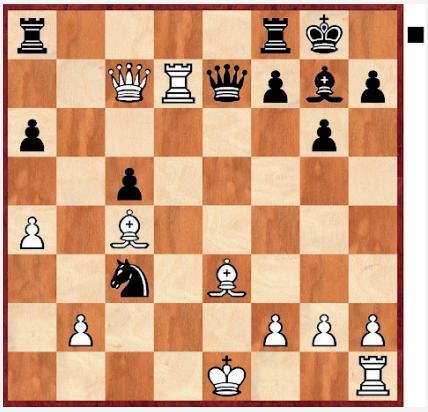
1-0

Één van mijn vroegere pupillen is Stefan Beukema die al weer geruime tijd een IM (Internationaal Meester) is. In zijn jeugd slaagde hij er ooit in om gebruik te maken van de kruispenning, een thema dat we wel eens samen hadden bekeken tijdens een training.

Stefan Beukema
(Foto: Frans Peeters)

Godart - Stefan Beukema, 2012

19... Tad8!
Prachtig gezien!

20. Lxf7+
Een poging om verwarring te stichten. 20. Txe7 faalt op 20... Td1#.

20... Kh8 21. Le6
Nog een slimme poging, maar zwart laat zich niet in de war brengen.

21... Txd7!
21... Dxe6 22. Txd8 zou in wits voordeel uitvallen.

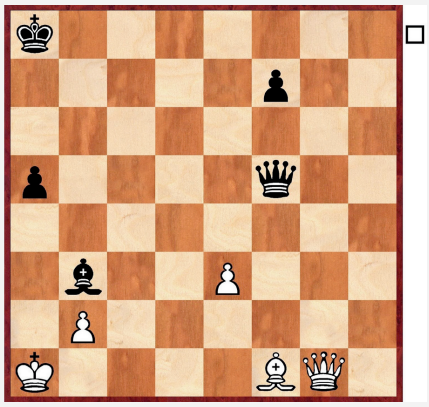
22. Dxd7
Daarmee mag zwart opnieuw zijn dodelijke penning uitvoeren. Op 22. Lxd7 had zwart 22... De4! moeten vinden. Na [Niet 22... Td8? vanwege 23. bxc3 Lxc3+ 24.Ke2 en het is niet duidelijk.] 23. 0-0 Pe2+ 24. Kh1 wint zwart dan een stuk met 24... Dxe3!

22... Td8 23. Dxd8+ Dxd8 24. bxc3 Dd3!
De absoluut sterkste zet: de koning blijft gevangen in het centrum waarna wit nog meer materiaal moet prijsgeven.
0-1

Terug naar de eindspelstudies. Daarin moet je altijd op zoek naar “geforceerde zetten”, ofwel zetten die min of meer gedwongen zijn. Om te weten wat voor type zetten je jouw tegenstander jouw wil kunt opleggen, kennen we de drie zogenaamde dwangmiddelen: Schaak, Slaan en Dreiging

Als je een zet speelt, waarin één van die dwangmiddelen voor komt, kun je min of meer voorspellen wat de zet van de tegenstander wordt. Want als je schaak geeft, moet de tegenstander het schaak opheffen. Hetzelfde geldt als je een stuk slaat. Als dat niet teruggenomen wordt, heb je een stuk gewonnen. Natuurlijk heeft de tegenstander soms de mogelijkheid een andere zet te spelen. Als je een matdreiging creëert, kun je er donder op zeggen, dat de tegenstander zich daartegen moet verdedigen.

Eindspelstudie Prokes (Prokes, 1950)

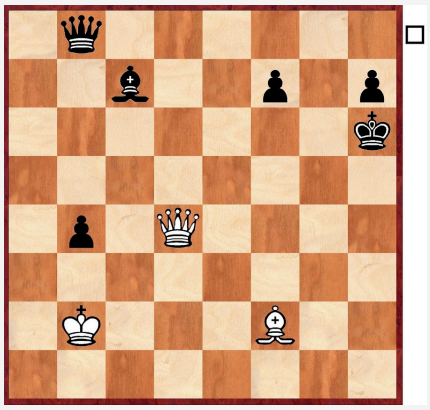
1. Lg2+ Ld5
Zwart moet het schaak zo opheffen. Na 1... Ka7 2. e4+ wint wit de dame.
1... Kb8 faalt op 2. Dh2+ Kc8 [2... Ka7 3. Dc7+ en zwart gaat mat.] 3. Lh3.

2. e4!
Lokt de loper naar een fataal veld.

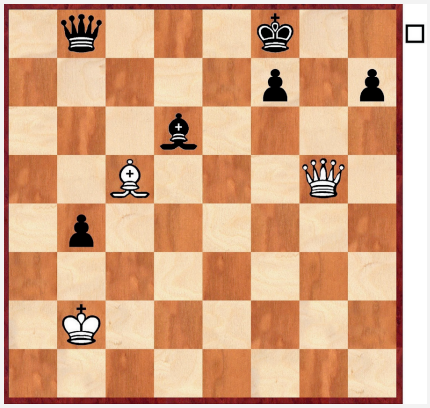
2... Lxe4 3. Db1!
De kruispenning doet zwart de das om. **1-0**

We besluiten met een nog een eindspelstudie waarin de zwarte koning flink over het bord wordt gejaagd. In dit zetverloop worden maar liefst twee kruispenningen op het bord getoverd. Kijk maar eens naar het volgende fascinerende spelverloop.

Troitzky (Bron L'Echiquier#072 1930)

1. Df6+ Kh5 2. Df5+ Kh6 3. Le3+ Kg7 4. Dg5+ Kf8! 5. Lc5+ Ld6
De loper moet ertussen en dan krijgen we natuurlijk penningen te zien: 5... Ke8 6. De7#

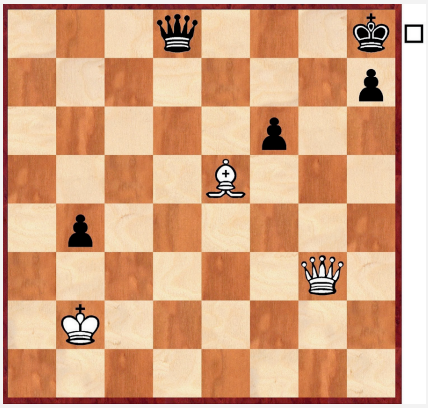
6. De5!
De eerste kruispenning.

6... Kg8
Op 6... Lxc5 volgt natuurlijk 7. Dxb8+.

7. Lxd6
Wit heeft een stuk gewonnen maar in de regel is een eindspel van dame plus loper tegen dame remise. Nu er ook nog een paar zwarte pionnen op het bord staan, die zwart in de weg staan, is het ander verhaal!

7... Dd8!
De enige zet omdat anders De5-g5+ tot mat of damewinst zou leiden.

8. Dg3+ Kh8 9. Le5+ f6

Zo lijkt zwart het gered te hebben. Behalve het feit dat hij iets gedaan heeft tegen het loperschaak dreigt hij ook nog ...Dd8-d2+ om binnen te vallen bij de witte koning. Maar nu komt er een fantastische zet die aan alles een einde maakt bij zwart.

10. Dg5!!
Daar is de tweede penning. Behalve de dreiging Lxf6+ heeft wit met deze damezet ook nog veld d2 gedekt. Zwart verliest de dame.

10... fxe5 11. Dxd8+ 1-0

Check hier de database met eindspelstudies:

www.hhdbvi.nl

En de rubriek op Schaaksite

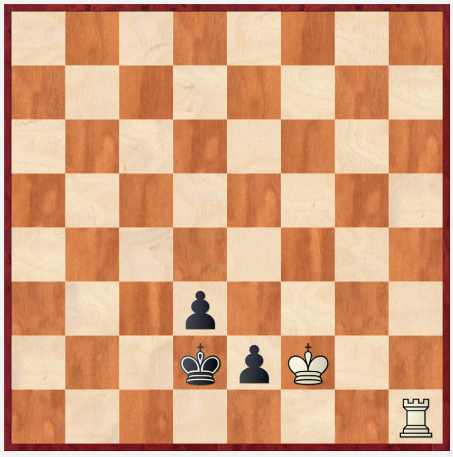
www.schaaksite.nl/2013/01/29/eindspelstudies-44-kruispenning

TOREN TEGEN TWEE PIONNEN

Oliver de Hert

Het is tijd om weer eens een ouderwets “Eindspel” te schrijven. Ik heb zojuist Comprehensive Chess Endings Volume 5 erbij gepakt. Voor mij is deze reeks van vijf boeken het best om eindspelen te leren. Buiten is het guur, koud en nat. Een pot koffie erbij en we gaan beginnen:

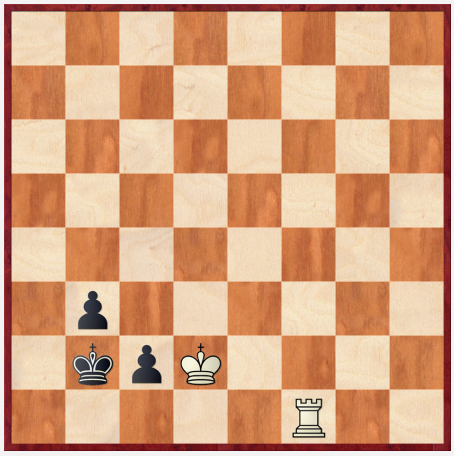

Uiteraard moeten de pionnen in de buurt van de onderste rij staan. Staan ze veel hoger, dan kunnen de koning en de toren de taak makkelijk aan. In deze positie wint wit, maar enige kennis is vereist.

1. Th1-g1 Kd2-c3
2. Kf2-e3 Kc3-c2!
Na 2..Kc4 3.Tc1+ Kd5 4.Kxd3 en 2…d2 3.Kxe2 wint wit simpel.

3. Tg1-h1 Kc2-c3
4. Th1-c1+!
Een terugkerend thema: de witte toren weekt de koning los van de pion(nen). Zwart probeert nog:

4. ... Kc3-b2
5. Ke3-d2 e2-e1D+
6. Tc1xe1 1-0
Als we de beginstelling één lijn naar links verschuiven, blijft de techniek hetzelfde. Maar twee lijnen naar links is belangrijk anders.

Na:

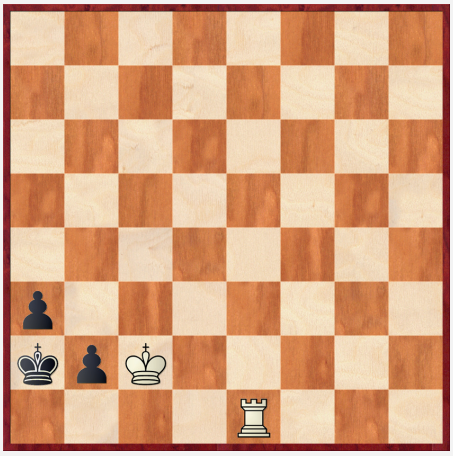
1. Tf1-e1 Kb2-a3
2. Kd2-c3 Ka3-a2
3. Te1-f1
hanteren we dezelfde techniek als eerst, maar nu heeft zwart het briljante:

3. ... c2-c1D+!!
Met schaak en wit moet slaan:

4. Tf1xc1 b3-b2!!
Ook dit is weer briljant, zoiets kun je zelf toch niet bedenken?

5. Tc1-c2 Ka2-a1!
De pointe. De zwarte pion dreigt te promoveren en na 6.Txb2 staat zwart pat!

We schuiven nu de vorige stelling een lijn naar links.

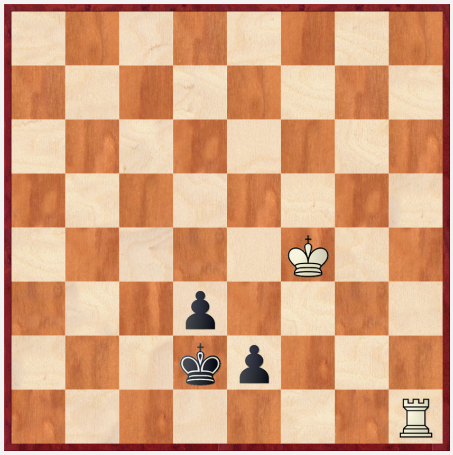

Dit is opeens zeer eenvoudig geworden. Wit moet om niet te

verliezen een torenzet spelen op de eerste rij:

1. Te1-d1 b2-b1D+
2. Td1xb1 pat

Als de koning verder weg staat, is het uitkijken geblazen!

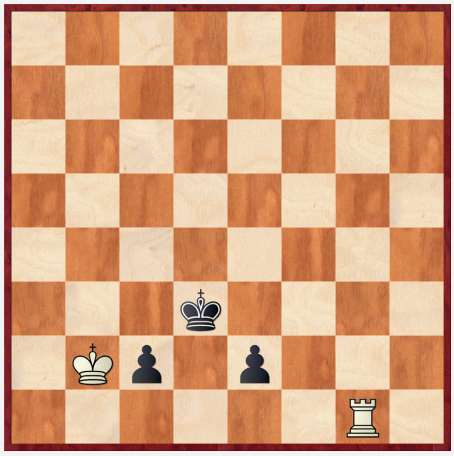

Dit is de beginstelling, maar dan met de witte koning twee velden hoger. Na: 1.Kf3?? gaat het gruwelijk mis! 1…e1D! 2.Txe1 Kxe1 3.Ke3 d2 en zwart wint. Wit kan deze stelling niet winnen, maar nog wel remise maken. Overigens met een standaardidee. Kijk maar:

1. Kf4-e4!!
We kleven met onze koning aan de achterste pion. Dit doen we vanwege:

1. ... e2-e1D+
2. Th1xe1 Kd2xe1
3. Ke4xd3!
Deze wending is de moeite van het onthouden waard!

Dit waren wat voorbeelden met verbonden pionnen. Laten we nu eens kijken hoe het er voorstaat met geïsoleerde pionnen.

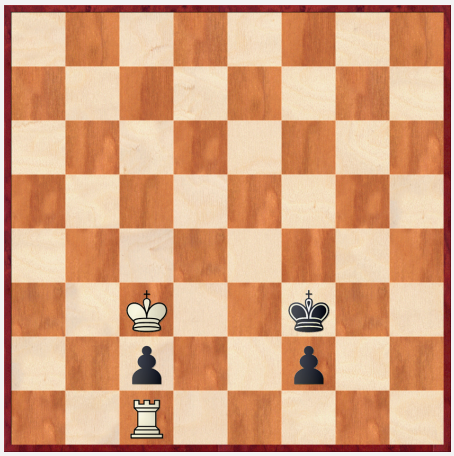
Zwart dreigt remise te maken met 1…Kd2.

1. Kb2-c1!
Alleen zo. Zwart is in de problemen.

1. ... Kd3-e3
2. Tg1-h1!
Wel blijven opletten! Na: 2.Kxc2?? Kf2! 3.Kd2 Kxg1 4.Kxe2 is het remise.

2. ... Ke3-d3
Op 2…Kf2 wint 3.Kd2!

3. Th1-e1! Kd3-e3
4. Kc1xc2 1-0
Nu een voorbeeld waar de pionnen twee lijnen uit elkaar staan.

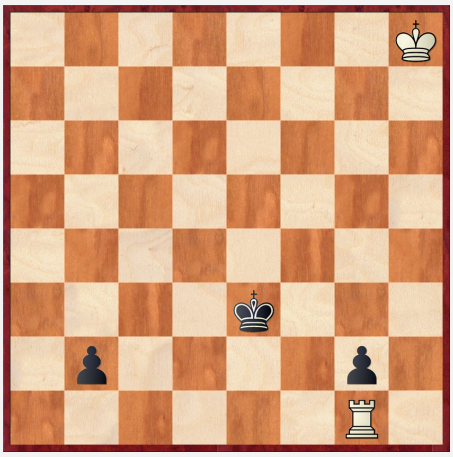

Ook hier dreigt zwart met het ons nu bekende motief Ke2. Wit wint met:

1. Kc3-d3 Kf3-g2
2. Kd3-e2 Kg2-g3
3. Tc1xc2 1-0

Ik wil graag eindigen met een mooie studie van Réti. De witte koning staat op h8! Zwart dreigt: 1...Kf2 2.Tb1 g1D 3.Txb2+ Kg3 met een gewonnen eindspel.

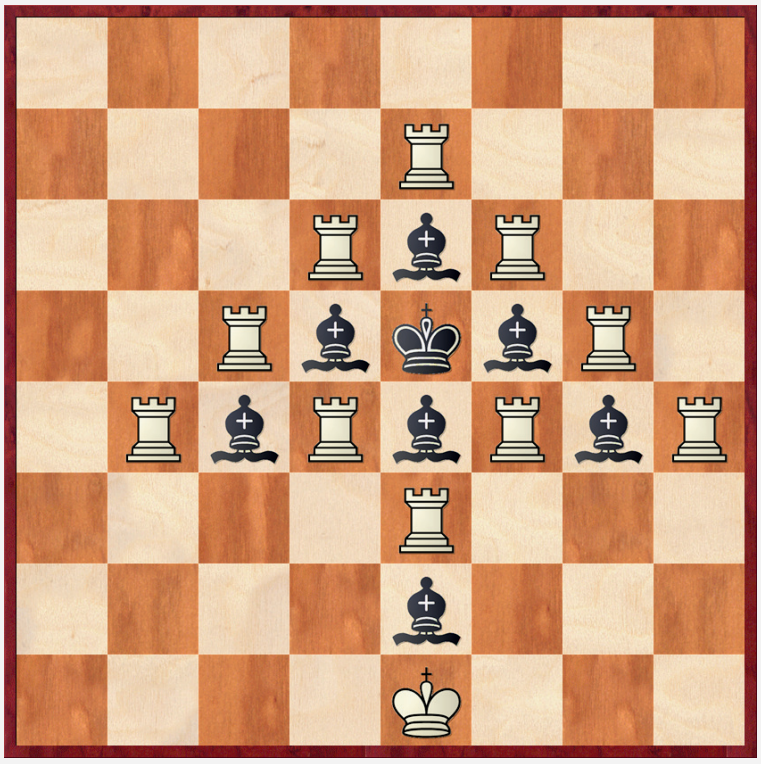
Réti (1929)

1. Tg1-b1! Ke3-d3
2. Tb1-g1! Kd3-e3

Het motief dat Réti gebruikt is duidelijk. De zwarte koning kan niet naar de tweede rij wegens slaan met schaak door de toren: ½-½.

WINTERPROBLEEM

WIT ZET MAT IN 3

Winterprobleem (Oplossing van bladzijde 18)

Wit geeft mat in 3: sleutelzet **1.Texe4**

Paul Lamford (2019)

Hertenspinsels (Oplossingen van bladzijde 20)

1 wit geeft mat in 2: sleutelzet **1.Ta3**

G. Ametov (1976)

2 wit geeft mat in 2: sleutelzet **1.Dc5**

Pal Benkö (1975)

3 wit geeft mat in 2: sleutelzet **1.Te4**

R. L'Hermet

JEUGDKALENDER

Januari

4 en 5 Kwalificatie 2 NK ABC in Zoetermeer
4 en 5 PK D in Roosendaal
12 District Cup 4
17-31 Tata Steel Schaaktoernooi (begin) in Wijk aan Zee
19 NBSB Schoolschaak Voorronden
21 Teamfinale NK Schoolschaken VO Tata on tour

Februari

2 Tata Steel Schaaktoernooi (einde) in Wijk aan Zee
9 District Cup 5
16 NBSB D-teams in Veldhoven
21-23 Noteboomtoernooi in Leiden
22 en 23 Kwalificatie 3 NK ABC in Groningen
23 BG2 Staunton Jeugdtoernooi in Etten-Leur

Maart

7 Jeugdtoernooi De Drie Torens in Tilburg
9 District Cup 6
15 en 16 Kwalificatie 4 NK ABC in Utrecht
23 NBSB C & E-teams in Eindhoven
29 BG3 Jeugdtoernooi Eindhoven

“Het schaakspel is nu eenmaal voor 99% tactiek”
- Richard Teichmann

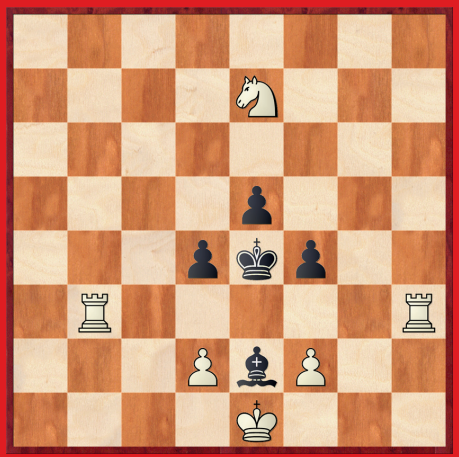
HERTENSPINSELS

HERMANSPINSELS

De vertrouwde Hertenspinsels is voor deze ene keer de Hermanspinsels. Dit heeft alles te maken met het vertrek van Herman Grooten uit ons team. Hij heeft besloten om even de pauzeknop in te drukken. We zullen hem natuurlijk enorm gaan missen. Hij begon bij de Minorpromotie in het absolute begin: nummer 1 van januari 2001. Toen was ik er nog niet eens bij. Hij schreef in totaal voor ons 25 stukjes in de perioden 2001-2004, 2011 en 2021-2024. Maar Herman kennende durf ik te zeggen: “He will be back!” En aan het einde van deze Minorpromotie geeft hij ons nog wel een prachtig kerstcadeau als tijdelijk afscheid; namelijk drie speciale kerstbomen. Geniet ervan! De oplossingen staan op bladzijde 18.

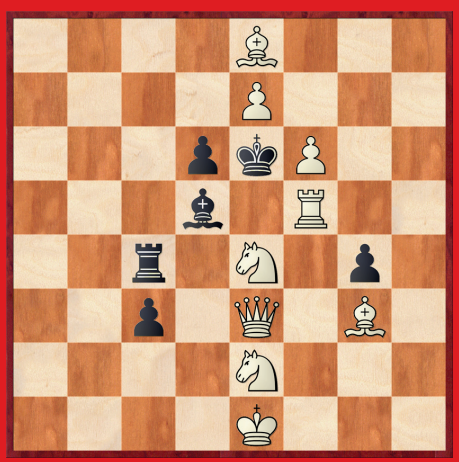
1

Wit geeft mat in 2

2

Wit geeft mat in 2

3

Wit geeft mat in 2

